

## Kursbeskrivning grundkurs god man/förvaltare

Anledningen till att en person behöver god man eller förvaltare varierar. Gemensamt är dock att personen på grund av sjukdom eller motsvarande har svårigheter med att sköta sin ekonomi eller att bevaka och följa upp sina rättigheter.

Kursen riktar sig till dig som vill ta kunna ta uppdrag som god man eller förvaltare, eller till dig som kanske redan är god man för exempelvis en anhörig och önskar fördjupa dina teoretiska kunskaper inom området.

### Vad gör en god man?

Att vara god man eller förvaltare handlar om att hjälpa en individ. Uppdraget innefattar oftast tre huvuduppgifter:

#### Förvalta egendom

Allmänt handlar denna del om att du ska se till att huvudmannens pengar i rimlig omfattning används till hans uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De medel som inte behövs för sådana ändamål placeras så att tillräcklig trygghet och skälig avkastning uppnås. Mer praktiskt handlar det om att sköta huvudmannens ekonomi genom att exempelvis betala räkningar, ta hand om inkomster, överlämna fickpengar till huvudmannen, förvalta kapital och se till att huvudmannens egendom är tillfredsställande försäkrad.

#### Bevaka rätt

Bevaka rätt handlar om att du ska företräda huvudmannen gentemot olika myndigheter, företag eller andra privatpersoner på områden där hans intressen behöver bevakas. Det kan handla om att ansöka om ersättningar/bidrag, göra ansökningar om insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) eller överklaga myndighetsbeslut som framstår som felaktiga. Du kan också hamna i ett läge där huvudmannens rätt måste bevakas vid viss rättshandling. Exempelvis att bevaka rätt i dödsbo, företräda huvudmannen vid en fastighetsförsäljning eller i en ansökan om skuldsanering.

#### Sörja för person

Du som är god man ska vara en länk mellan huvudmannen och den sociala omgivningen utanför hans boende- och vårdmiljö. Du ser till att huvudmannen har en bra boendemiljö, får god vård och omsorg samt så hög livskvalitet som möjligt genom att regelbundet besöka huvudmannen och ha kontakter med vårdpersonal/hemtjänst/anhöriga. Genom att lära känna din huvudman är du också den som i övrigt uppmärksammar hans behov av sociala kontakter, fritidsverksamhet, daglig sysselsättning med mera och tar de initiativ som är lämpliga.

## Arvode

Uppdraget som god man eller förvaltare har stora ideella inslag. Som god man eller förvaltare har du rätt till ett arvode och ersättning för de utgifter som varit nödvändiga i fullgörandet av uppdraget. Arvodesbeslut fattas normalt en gång per år i samband med att överförmyndaren granskat årsräkningen.

## Vem kan bli god man?

I lagen står det att "till god man eller förvaltare ska utses en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna."

Det är överförmyndaren som kontrollerar om en person uppfyller kraven för att bli god man. Samma grundkontroll görs oavsett om du som vill bli god man är en anhörig/vän till huvudmannen eller en helt utomstående person.

Men vad menas egentligen med rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig?

Du som vill bli god man ska ha allmänt goda kunskaper om hur samhället fungerar och kunna sköta en vardagsekonomi. Vissa uppdrag kräver givetvis mer specifik kunskap än andra. Du får inte vara dömd för brott. Detta kontrolleras genom att vi begär ett utdrag från belastningsregistret. Det är också viktigt att du har god ordning på din egen ekonomi. Därför kontrollerar vi att du inte har betalningsanmärkningar eller skulder hos Kronofogden. Vi begär även utdrag från kommunens socialregister.

Slutligen kan sådant som erfarenhet av tidigare uppdrag, önskemål från huvudmannen, om det finns någon sorts intressekonflikt och andra typer av bedömningsfrågor komma att avgöra om en person är lämplig att bli god man i ett visst ärende.

## Mål

Målet med kursen är att deltagaren ska få grundläggande kunskaper för att kunna ta uppdrag som god man eller förvaltare.

## Kursens innehåll

Kursen genomförs i tre block i grundkursen samt ett avslutande prov. För den som väljer att åta sig ett uppdrag efter grundkursen kommer ett fördjupande block att erbjudas vid ett senare tillfälle.

Tonvikten kommer ligga på att gå igenom lagstiftning samt det regelverk som omgärdar uppdraget som god man och förvaltare. De praktiska konsekvenserna av lagstiftning och regelverk förklaras på ett tydligt sätt, så att du ges förutsättningar att göra rätt hela vägen när du sedan åtar dig ett uppdrag.

1. Introduktion med grundläggande regler och principer. Förutsättningar för godmanskap och förvalterskap, uppdragets omfattning och rollen som god man samt krav på god man (lämplighet).
2. Det löpande uppdraget: Redovisning och årsräkning, överförmyndarens granskning, samt arvode.
3. Uppdraget upphör: Upphörande, byte och godmanskap som inte fungerar samt samtyckespliktiga handlingar. Repetition.

**Omfattning**

Totalt 8 studietimmar för grundkursen. Ytterligare 8 studietimmar vid fördjupningstillfälle.

Grundkursen genomförs under en heldag och avslutas med ett examinerande prov.

**Kostnad**

Litteratur, övrigt material, lunch och fika ingår.

**Kurslitteratur**

Gode mannens ABC: Handbok för gode män och förvaltare

av Jan Wallgren, Norstedts Juridik AB (Fjärde upplagan)

**Kursansvarig**

Överförmyndarsamverkan Alingsås, Lerum och Ale